

การนอนหลับที่ไม่เพียงพอหรือพร่องการนอนหลับ เป็นปัญหาที่พบได้บ่อยในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระยะการฟื้นฟูสภาพของผู้ป่วยหลังผ่าตัด การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพัฒนามีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกด้านการส่งเสริมการนอนหลับในผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจแบบเปิด กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง มี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในงานการพยาบาลผู้ป่วยศัลยศาสตร์ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระยะเวลาการศึกษาระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2547 ถึง มิถุนายน 2548 โดยแบ่งขั้นตอนการศึกษาเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 สำรวจปัญหาทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาการนอนหลับของผู้ป่วย การใช้แนวปฏิบัติด้านการส่งเสริมการนอนหลับ โดยใช้แบบสำรวจปัญหาทั่วไปกับพยาบาลผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 18 คน ระยะที่ 2 พัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิก โดยประยุกต์ขั้นตอนการพัฒนาตามกรอบแนวคิดการพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิก การนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ และการประเมินผล ของสภาวะวิจัยทางการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติ ประเทศออสเตรเลีย ตรวจสอบความถูกต้องของแนวปฏิบัติทางคลินิกที่พัฒนาขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยวิธีคูเคอร์ ริชาร์ดสัน 20 (KR-20) ได้ค่าเท่ากับ .84 ระยะที่ 3 ทดสอบความเป็นไปได้ของการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกด้านการส่งเสริมการนอนหลับในผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจแบบเปิดไปใช้ในหน่วยงานจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 11 คน ระยะที่ 4 การเสวนาเพื่อถ่วงถ่วงแนวปฏิบัติทางคลินิกโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ และนำมาจัดกลุ่มข้อมูล

ผลการศึกษาครั้งนี้ได้แนวปฏิบัติทางคลินิกด้านการส่งเสริมการนอนหลับในผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจแบบเปิด จำนวน 51 ข้อ โดยแบ่งเป็นแนวปฏิบัติทางคลินิกระยะก่อนผ่าตัดจำนวน 21 ข้อ และระยะหลังผ่าตัดจำนวน 30 ข้อ และมีความเป็นไปได้ในการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ มีข้อเสนอแนะว่าควรนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ และปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้แนวปฏิบัติทางคลินิกที่เหมาะสม

Cardiac surgical patients often experience sleep deficiency, which in turns affects their recovery period. This developmental study aimed to develop a clinical practice guideline for sleep promotion among patients undergoing open-heart surgery at Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital. Using purposive sampling, two groups were selected between February 2004 – June 2005. A panel of experts selected the first group while health care workers from surgical units selected the second group. The study consisted of 4 stages. First, questionnaire was distributed to 18 nurses to survey patients' sleep problem and the used of guideline for sleep promotion. Second, clinical practice guideline for sleep promotion among open-heart surgery patients was developed. A Guide to the Development, Implementation and Evaluation of Clinical Practice Guidelines by the National Health and Medical Research Council, Australia was applied as a framework for this study. The clinical practice guideline was then assessed for content validity by 5 experts. Reliability was tested using Kuder-Richarson 20 (KR-20) with a coefficiency of .84. Third, clinical practice guideline was tested for feasibility and applicability among 11 health care workers using purposive sampling. Fourth, clinical practice guideline was refined during a forum. Data was analyzed using percentage and categorization.

As a result, clinical practice guideline for sleep promotion among patients undergoing open-heart surgery was developed. Section 1 consisted of 21 items in the preoperative stage and 30 items in the postoperative stage. Clinical guideline was found to be feasible. This suggests that the clinical practice guideline be used for sleep promotion among open-heart surgery patients. Furthermore, revision are regularly needed to obtain suitable clinical practice guideline.